

Любиковичі: здобутки та проблеми громади

Якщо подорожувати Сарненщиною, обов'язково потрапите в мальовниче село Любиковичі. Розташоване воно на березі [Случа](#), оточене лісами. Проживають тут 1238 громадян. Центральна вулиця заасфальтована, тоді як дорога в село встелена бруківкою. Було б добре, якби цей відрізок автомобільного шляху заасфальтували. Це сприяло б розвитку населеного пункту. Та поки що маємо те, що маємо.

Любиковичани живуть своїм життям. Нині – гаряча пора, тож без діла сидить хіба що лінивий. Селяни знають: зима запитає, що робили влітку.

Нелегке сьогодення глибинки

Найперше завітали в сільську раду, яку очолює Оксана Саванчук. Поговорили про здобутки, актуальні проблеми.

– Над вирішенням проблем, що назрівають у селі, працюємо спільно: депутати, члени виконкому, штатні працівники апарату сільської ради та й вся територіальна громада, – розпочала розмову Оксана Миколаївна. – Дбаємо, щоб стабільно функціонували всі об'єкти життєзабезпечення територіальної громади, тобто, щоб селяни мали гарантовану можливість забезпечити свої найбільш необхідні життєві потреби. Дещо вдавалося, але були, звичайно, і складні ситуації, що породжували нарікання з боку громадян.

Загалом Любиковичі не найбідніше село в районі, тут є вся інфраструктура для розвитку: ЗОШ I-III ст., ДНЗ «Сонечко», амбулаторія загальної практики сімейної медицини, де надають первинну медико-санітарну допомогу також жителям сіл Білятичі та Мар'янівка. Крім того, діє спортивна кімната, є футбольне поле, де місцева команда «Старт» проводить тренування й домашні зустрічі чемпіонату району з футболу серед команд II ліги. Однак особливого бажання будуватися селяни не мають. Скажімо, торік не видали жодного будівельного паспорта на житлову забудову.

Попри те, що такі віддалені села, як Любиковичі, майже не розбудовуються, а молодь залишає їх, про людей тут дбають. Вдалим для селян був 2017 рік. У населених пунктах, що діють на території ради, вирішили низку проблем. Зокрема обгородили кладовища в Любиковичах і Мар'янівці. Замінили дах і частину вікон у Білятицькому клубі.

Райдержадміністрація та районна рада залучили інвесторів і разом із громадою укріпили берег біля мосту через Случ, змурували грубку у ФАПі с. Білятичі, зняли з балансу аварійне приміщення клубу в Мар'янівці, виготували та затвердили генеральний план села. Провели масу спортивних і культурно-масових заходів до державних і релігійних свят. На жаль, похизуватися у I півріччі ц.р. немає чим.

Звичайно, можна було б зробити багато. Та щоб реформи діяли ефективно, потрібно забезпечувати їх виконання і на місцях. Сплачувати всі податки. А це виведення бізнесу з тіні, зокрема такого виду підприємницької діяльності, як надання послуг громадянам сільськогосподарською технікою. Адже, щоб викосити 1 сотку трави, селянин платить 9 грн. А ще сплата податку за землю, офіційне оформлення найманих осіб, хоч би що це було: продаж підакцизних товарів – тютюну й алкоголю чи бензину з гаража. Тільки коли разом з громадськістю, депутатами, керівниками будемо вирішувати всі проблемні питання, повірте, з кожним роком їх ставатиме все менше.

А загалом уся господарська, соціальна та громадська робота в Любиковицькій сільській раді планується згідно з Програмою соціально-економічного та культурного розвитку. Постійно проводиться робота з пошуку інвесторів і створення інвестиційних проєктів. Сільська рада зацікавлена в розвитку підприємництва. Оскільки це є основне джерело наповнення місцевого бюджету. Нині на території ради діє 21 суб'єкт малого підприємництва. За I півріччя ц.р. бюджет із власних доходів загального фонду виконали, становить він 301 тис. грн.

Найстарій жительці Любикович – 98 літ

Уляна Таборовець народилася в Мар'янівці, в Любиковичі ж вийшла заміж. Але босоніге дитинство й дотепер достеменно пам'ятає. У сім років уже пасла гусей, не лише с

воїх, а й людських, а з 9 їй довірили корів. Коли піросла, поїхала в Луцьк, там трудилась на ниві, в'язала снопи. У 19 літ вийшла заміж. Усе подальше життя працювала на пасіці, тримала до 60 вуликів. Її медом смакували не лише односельці, а й

жителі всього району, адже часто продавала його в Сарнах на ринку. Бувало, купували мед і жителі Польщі.

Бджолярство – клопітка праця. Після того, як обійде пасіку, Уляна йшла на колгоспне поле, де трудилася до темна. Хоча вдома завжди чекали дітки. Виховувала 6 синів і донечок, та в живих залишились лише 4, двоє синів загинули в Афганістані. Усе життя трудилася на їх благо, допомагала будуватись. Нині старенька доживає віку з невісткою Ганною, внуками, правнуками. Попри поважний вік, любить поратися на городі, клопотатись біля статку. І дотепер пам'ятає старовинні пісні, багато переповідає весільних, обжинкових, обрядових, але вже не співає – пропав голос.

Санітарний транспорт – гостра необхідність

Амбулаторія загальної практики сімейної медицини в Любиковичах діє з 2007 року, до цього тут була дільнична лікарня. 20 років лікує краян Анжела Артюшок-Гришкова, понад 10 із них очолює медзаклад. Взагалі в амбулаторії працюють два сімейні лікарі, нещодавно працевлаштувався Михайло Кузнець. Разом обслуговують 1952 мешканці трьох сіл. Тут діють денний стаціонар, стоматологічний, фізкабінет, забезпечені необхідним обладнанням, зокрема мають 2 кардіографи, тонометр, глюкометр, цього року отримали сумку–укладку з усім необхідним приладдям для невідкладної допомоги. Декларації з лікарями підписали вже 1412 жителів, із них 1400 виявили бажання лікуватись у завідуючої амбулаторією, 12 – у молодого фахівця Михайла Кузнеця. Щодо захворювань,

наразі лідирують недуги опорно-рухового апарату, ішемічні хвороби серця, зазначає лікарка. Вакциною забезпечені, та є ще поодинокі випадки відмовлень від щеплень. Та мріють тут про хорошу санітарну техніку, кращого бажає й заробітна плата медпрацівників. Наразі в амбулаторії вакантною є посада лаборанта. Щодо матеріально-технічної бази, якщо не брати до уваги сумку–укладку, можна стверджувати, що вона не оновлювалась. За кошти Світового банку планують провести капітальний ремонт приміщення медичного закладу.

Пасічник і травознавець

Для одних бджільництво – зовсім нещодавня пристрасть, для інших – добра сімейна традиція, для декого – професія. А для жителя Любикович Віталія Скибана робота на пасіці, де повітря чисте й наповнене ароматом квітів і меду, – велика радість і справжня наука. Парубок захопився бджолярством у 20 років. До цього навчався в місцевій одинадцятирічці, згодом у Житомирському національному агроуніверситеті, де здобув фах інженера лісового та паркового господарства. Оскільки роботи за професією не знайшов, займався улюбленими справами вдома. У його родині не було пасічників, та попри це, обзавівся пасікою. Хоча в те, що у нього вийде, ніхто не вірив. Спершу придбав 4 вулики, коли розпродували колгоспну пасіку, купив ще 6. Декілька змайстрував сам, зараз має в господарстві 17

вуликів. І щороку збирає свій мед. Ще коли було лише 6 сімей, качав 55 літрів солодкого

нектару. Частину залишав собі, решту – продавав.

А три роки тому парубок облаштував на обійсті лежанку, поспавши в якій, отримає заряд бадьорості й позбавитеся багатьох хвороб. До слова, перебування на пасіці вже має зцілювальний ефект. Тут панує цілющий мікроклімат завдяки частинкам пилку, меду, прополісу, нектару, перги та воску. Бджолина сім'я має особливе біомагнітне поле, яке заряджає людину енергією, нормалізує процеси обміну в організмі, покращує імунітет. Монотонне гудіння бджіл заспокоює нервову систему, а мікровібрації, що комахи створюють крильцями, діють на організм, як вібромасаж. Це позитивно впливає на нервову, серцево-судинну, травну та сечостатеву системи, опорно-руховий апарат, лікує алергічні та захворювання дихальних шляхів. Хлопець упродовж років читав літературу, радився з досвідченими пасічниками. Та досвід прийшов із роками.

– Ця справа мені до душі, можна сказати, що багато знаю про мудрих комах-медоносів, – ділиться пасічник. Нині не лише качаю мед, а й виготовляю продукти бджільництва – прополіс, настоянку личинок воскової молі тощо. Якби люди знали, як ці препарати лікують хвороби, то перестали б ходити в аптеку.

Крім того, Віталій знається на травах. Учень збирав цвіт ромашки, липи, акації. Нині навчився готувати Іван-чай, про цілющі властивості якого відомо в усьому світі. А ще у вільний час плете вироби з лози. Та й вся сім'я Скибанів дуже трудлюбива, обробляє багато землі, утримує велике підсобне господарство, серед домашньої живності – аж 3 коней.

І насамкінець...

Фото Василя СОСЮКА.

Любиковичі мають свій колорит. Тут живуть талановиті, працелюбні люди. Власне, завершуючи розмову, сільський голова подякувала всім, хто словом і ділом підтримує сільську раду, відгукується на ініціативи конкретними справами. Зокрема це стосується і співпраці з волонтерським центром, який передавав зібрану допомогу на схід, і підтримки лікувальних закладів у заготівлі картоплі, і проведення загальнорайонних толок із благоустрою населених пунктів, багатьох інших великих і малих справ повсякденного життя любиковицької громади. А за досягнення минулого року очільниця вдячна депутату райради Миколі Клеваці, заступнику голови райради Миколі Костецькому, головам райради Руслану Серпенінову, райдержадміністрації Ярославу Яковчуку, депутатам і членам виконкому, керівникам установ, з якими конструктивно працювали в інтересах жителів сільської ради. Переконана, що все це стане надійною запорукою дальшого розвитку краю.

Також сільський голова наголосила, що готові до процесу об'єднання в територіальну громаду, а згідно з перспективним планом, центр у м. Сарни.

Ольга Лотоцька